



શ્રી પરમાત્મને નમઃ



# શ્રી સદગુરની સ્તુતિનાં અને શુદ્ધ મુમુક્ષુઓનાં અભિલીખીત પદો- થોની યાચનાનાં પદો.

ય બ્રહ્મા વરુગંધ રુદ્રમરુત સ્તુન્વાત દિવ્યે સ્તંભ ।  
વેદ સાંગ પદક્રમોપનિષદૈર્ગાયતિ ય સામગા ॥  
ધ્યાનાવસ્થિત તદ્વતેન મનસા પથ્યતિ ચ યોગિન ।  
યસ્યા ત ન વિદુઃ સુરા સુરગણા દેવાય તસ્મે નમઃ ॥

અન્ય પુસ્તકમાંથી ઉતારે કરી  
છાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શેઠ નારણભાઈ કેશવલાલ પેટલાદ.

નડીઆદમાં માથ પીપળી નજીક જાણેશ પોળ સામે

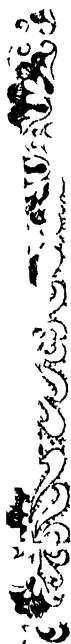
“ તિભૂવન ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા

મુળભાઈ દુલવદાસે છાપ્યું

આવૃત્તિ ૩૭

પ્રત ૧૧૦૦

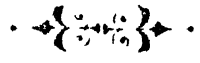
સ. ૧૯૭૧] કૌમિત અમુલ્ય [સને ૧૯૧૫



જાણીએ જાણીએ  
 ૧૫૪  
 ગજલ

જીવે જીવે સ્વાર્થ લેજા, નથી કો કોઈનું પ્યાર  
 ટળેથી સ્વાર્થ પોતાનો, ધરો રસ્તો બીજો પ્યાર  
 સમજ તું વિશ્વને જીવું, તજી દીલ શોકને પ્યાર  
 નહિ વશ મોહને થાવું, મુઝાવું ના જરી પ્યાર  
 વરી હીમત મદા રહેવું, સહેવું થાય જે પ્યાર,  
 કસોટી કારમી જગમા, તું હગમા કોઈથી પ્યાર  
 રહે મતલબ સૂઝીજ રાજી, દગાબાજીજ કરનારા,  
 સમયપર શીથને આપે, મળે વીરલાજ કો પ્યાગ  
 હશે થાનાર જે થાવું. નથી મટનાર કો કાળે  
 ભરૂંસે ધીને ગહેવું, સદા એકતાર થઈ પ્યાર  
 નહિ પુરુષાર્થને ત્યજવો, ધરી મન ધીરતા પ્યાગ  
 લરો બાજી જગતસાથે, ધરી ગુરવીરતા પ્યાર  
 અનીતિને તજી દઈને, ભરો પગલા નીતિ રસ્તે,  
 ક્તેહ છે માચની મહુમા, બહુમા માન છે પ્યાગ  
 નહિ કીસ્મત કરી રોવું જગત બેવું તપાસીને  
 અનુભવ થાય છે એથી, જણાવે તત્વને પ્યાર  
 જગત જાનજની ફાસ, વચે આનહની હાસી,  
 વળી મોહ શોકના ભાગ હટે નહિ તત્વ વિજ પ્યાર  
 વિચારી તત્વને શોધો, ન દેશો દોષ કોઈને  
 મદા નરમીહ સમ થઈને, વિચરજો વિશ્વમા પ્યાગ

મહ  
 સહ  
 સહ  
 મહ  
 નહ  
 મહ  
 મહ  
 મહ  
 મહ  
 મહ



# ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

| ગુનગતી, કૌશલ્ય નગર

અનંતમાત્ર ૫૮-૪૪

તારીખ

પુસ્તકનંદા ૨૧૧૦૧૦૧ ૫૬૧

તારીખ ૨-૧૪

॥ श्री परमात्मने नमः ॥



श्री सद्गुरुनी स्तुतिनां अने शुद्ध  
मुमुक्षुओंनां अलिखीपीत पदा-  
र्थोनी याचनानां पदो.

— ५०४ —

य ब्रह्मा बहर्गेंद्र रुद्रमरुत स्तुन्वांत दिव्ये स्तव ।  
वेदै सांग पदक्रमोपनिषद्दर्शयति य सामग, ॥  
एतद्गोप्यं सद्गतेन मनसा पश्यति न योगिनः ।  
वस्यां न न बिदुः सुरा सुरागा देवाय तस्मै नमः ॥

अन्य पुस्तकमांथी उतांरो करी  
छपावी प्रसिद्ध करनार

शेठ. नारायणभाई केशवदास पेट्लाह.

नडीआहमां साथ पीपणी नलुक गळेश पोण सामे

“ लिखून ” प्रिन्टींग प्रेसमां शा.

मुणलभाई डुलवदासे छाप्पुं.

आवृत्ति ३७.

प्रत १०००

सं. १६७१] कीर्तित अमुदय [मार्च १६१५

(૨)

દોહરો.

ભક્તિ ભકત ભગવત ગુરુ, ચતુર નામ વપુ એકઃ  
તીનકે પદ વંદન કીયે, નામત વિદ્ય અનેક

પદ.

જન્યુ છું જગતાન હું વિનયથી વિનતી કાને ધરો,  
થાતી આ કળીકાળમા કુબુદ્ધિથી બીડા ગધી પરહરો-  
એએ જે થકી આવરી નીતિ સુખે સન્માર્ગમા સુધરી,  
નિત્યે દીલ વિષે સનાતન સદા ધર્મે પુવૃત્તિ કરી

— સ્તોત્ર —

ચળચળ પ્રીયળધુ શ્રદ્ધ નક્ષત્ર તારા,  
ચળચળ પ્રાચળધુ મહેલ મદિર સારા  
ચળચળ પ્રીયળધુ પૃથ્વીને આપ આદી,  
ચળચળ પ્રીયળધુ મેરૂ વિધ્યાચળાદી  
ચળચળ પ્રીયળધુ સૂર્ય પ્રહ્લાડ મોટા,  
ચળચળ પ્રીયળધુ ચંદ્ર છદ્રાગ છોટા,  
ચળચળ પ્રીયળધુ વિષ્ણુને રૂદ્ર જેવા,  
ચળચળ પ્રીયળધુ લક્ષ્મી પ્રહ્લાદી દેવા  
અચળજ પ્રીયળધુ સત્ય પુરૂષ વાક્ય,  
અચળજ પ્રીયળધુ ધર્મ સત્ય સનાતન,  
અચળજ પ્રીયળધુ સર્વદા સાક્ષીભૂત,  
અચળજ પ્રીયળધુ સચ્ચિદાનંદરૂપ



॥ हरि : ॐ ॥

पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णं मृदन्त्यते ।  
पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णं मेवा वशिष्यते ॥

“ કથાના પ્રારંભમાં મંગલાચરણુ. ”

ઓંકારં બિન્દુ સંયુક્ત નિત્યં ધ્યાયન્તિ યોગિન  
કામદ મોક્ષદં ચૈવ ઓંકારાય નમો નમ ॥ ૧ ॥  
નારાયણુ પદ્મ ભવ વશિષ્ઠં શક્તિ ચ તત્પુત્ર પરાશરચ,  
વ્યાસ શુક ગૌડપદ મહાન્ત ગોવિદ યોર્ગોદ્ર મથાસ્ય શિષ્યમ્.૧  
શ્રી શકરાચાર્ય મથાસ્ય પદ્મ પાદં ચ હસ્તામૃતકં ચ શિષ્ય,  
ત તોટક વાર્ત્તિકાર મન્યાનસ્મદ્ ગુરુન્ સ તત માનતોસ્મિ.૨  
સનદન શ્રી સનક સનાતન સનત્કુમારં ચ સનત્સુ જાતં,  
શ્રીવામદેવ ચ શુક મહાન્ત નમામિ ભક્ત્યા નિજ બોધ સિદ્ધયૈ.૩  
શંકર શકરાચાર્ય કેશવં બાદરાયણુ,  
સૂત્ર ભાષ્ય કૃતૌ વદે ભગવતૌ પુન પુન ૪  
શ્રુતિ સ્મૃતિ પુરાણાના માલયં ઠઙ્ગણાલય,  
નમામિ ભગવત્પાદ શંકર લોક શંકરં. ૫  
કૃષ્ણાય વાસુદેવાય હરયે પરમાત્મને,  
પ્રણુત કલેશનાશાય ગોવિદાય નમો નમ ૬  
નારાયણુ નમસ્કૃત્ય નર ચેવ નરોત્તમં,  
દેવીં સરસ્વતીં વ્યાસ તતોજય મુદીરયેત. ૭

( ૪ )

ગુરુપ્રદક્ષા ગુરુવિંધ્ય ગુરુદેવો મહેશ્વર,  
ગુરુદેવ પરપ્રદક્ષ તસ્મૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ  
ધ્યાન મૂલં ગુરોર્મુર્તિઃ પૂજા મૂલં ગુરો પદ,  
મંત્ર મૂલં ગુરોર્વાક્યં ભોક્ષમૂલં ગુરો કૃપા.

તત્રૈવ ગङ્ગા યમુના ચ વેણી ગોદાવરી સિન્ધુ સરસ્વતિ ચ ॥  
સર્વાણિ તીર્થાણિ વસન્તિ તત્ર યત્ર । ચ્યુતેદારઃ કથાપ્રસંગઃ ॥

( કથાના અંત ભાગની સ્તુતિ. )

અચ્યુત શાશ્વત નિપ્રપચ્યાત્મક નિગુણ નિક્કલ નિર્ભય વ્યાપક  
નિષ્ક્રિય સચ્ચિદાનન્દ ડોપોન્મ્યદ આદ્ય દેવલ ગૃહ દેવ ભજે.  
ય-યપ્રમાદા દલભેવ વિજ્ઞાનમયેવ સવ પરિકલ્પિત ચ,  
દન્ત્ય વિગ્નનામિ સદાત્મરૂપ તન્વાદિપદ્ય પ્રજ્ઞતોન્મિ નિત્ય.  
પ્રત્યહ પાપહ વિપહ નોદયત ત્રિયશિંગર્ય પ્રતિપાદને રત,  
થુતૈર્નુત યોગકલાલિંગાવૃત નમામિત શકઃ દૈશિકતત.  
ગ યદાનન્દ બોધાય શિષ્ય મતાપ હારિણે,  
સચ્ચિદાનન્દ ડોપાય ગમાય ગુરુવે નમઃ

॥ હારિઃ ઐ ॥

શ્રી સદગુરુ દેવની આરતી.

જય સદગુરુ ન્યામિછુ (૨) આગતી ઉતાઃ (૨)

પ્રભુ અન્તર્યામિ જયદેવ જય ગુરુદેવ

.. ૧

આદિતે અવિનાશ પધાર્યા પુરમા, પ્રભુ પધાર્યા

ભક્તવત્સલ ભગવાન (૨) વસિયા છો ઉરમા.

જયદેવ ૨

## ( ૫ )

- ૧ સોમે સન્ય ચરૂપ મુન્દગતા શોભે પ્રભુ મુન્દગતા  
 નિરખે નરને નાર (૨) મુનીનાં મન લોભે જયદેવ ૩  
 મગળ મર્તિ મહારાજ ત્રિગુણાતીત કલાવો, પ્રભુ ત્રિગુણા  
 પિણ્ડ અભાણ્ડની પાર (૨) ભક્તજનને ભાવો જયદેવ ૪  
 શુદ્ધિ અનુપમ સાર ગાય વેદની વાણી પ્રભુ ગાય  
 ઉપનિષદના સાર (૨) મન લ્હા વ્હાણી જયદેવ ૫  
 ગુરૂ પ્રગટ કંઠેણાગાર, ભક્તને અલ્પ વિદ્યા આપી પ્રભુ ભક્તને  
 કાટિ જન્મના કર્મે (૨) તે નાખ્યા કાપી જયદેવ ૬  
 શકર સદ્ગુરૂ સાય છવ કાદક ગણે પ્રભુ છાવ  
 અખણન અદ્વૈત (૨) તે મુખ તે માણે જયદેવ ૭  
 ગાને સમજે જે કાદ તે કૈવલ્ય પામે પ્રભુ તે જયદેવ ૮  
 કૃણાણ ભજ મોદ (૨) ગભિ રદના તામ જયદેવ ૯

શ્રી ગુરુ નમસ્કાર: ॥

॥ હરિઃ ઐ ॥

- અભ્યાનન્દ પન્થ અખન્દ કેવલ જ્ઞાનમતિ  
 દ્વન્દ્વાતીત ગગન સદૃશ તત્ત્વમ યાદિ લલ્ય ૧  
 એક નિત્ય વિમલમચલ સર્વ ધી સાક્ષિભત,  
 ભાવાતીત ત્રિગુણુરહિત સદ્ગુરૂ ત નમામિ ૨  
 અસાગ સાગર સમુત્તરણૈક મત્રમ  
 અભ્યાદિ દેવ મુતિ પ્રજ્ઞિત રાહ મત્રમ ૩  
 તાન્દ્રિય દુખ ભય શોક વિનાશ મત્ર  
 વન્દે મહા ભયહર ગુરૂસજ મત્રમ ૪



( ૬ )

શ્રીમત્પર બ્રહ્મ ગુરુ નમામિ શ્રીમત્પર બ્રહ્મગુરુ લબ્ધમિ, ૪  
 શ્રીમત્પર બ્રહ્મગુરુ વદામિ શ્રીમત્પર બ્રહ્મગુરુ ઋમરામિ. ૫  
 ગુરુપાદ પ્રસાદેન જ્ઞાનમુત્પદ્યતે સ્વયમ્,  
 યેનોધ્ધૃતમિદં વિશ્વં તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૬  
 અજ્ઞાન તિમિગન્ધઃ ચ જ્ઞાનાજન શલાક્યા,  
 ચક્ષુરુન્મિલિત યેન તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૭  
 અખંડ મહાકાશં વ્યાપ્ત યેન ચરાચર,  
 તત્પદ દર્શિત યેન તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૮  
 સર્વ શ્રુતિ શિષ્યેરત્ન વિગ્રહત પદાભુજ  
 વેદાન્ત પદ્મ સ્પર્થાય તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૯  
 ય-ય ઋગ્જુ માત્રેણ દૈવલ્ય લબ્યતે : ૧૫,  
 મદૈવ સર્વ સમ્પત્તિ : તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૧૦  
 ચેતન્ય શાશ્વત શાન્ત વ્યોમાતીત નિરંજન,  
 બિન્દુ નાદ કલાતીત તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૧૧  
 યથાવત્ જગમ ચૈવ મયત્ ચરમેવચ,  
 યેન વ્યાપ્ત જગત્સવ તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ. ૧૨  
 જ્ઞાન શક્તિ મહાઙ્ગ તત્ત્વમાત્રા વિભૂષિત  
 ભુજિત મુક્તિ પ્રદાતાત્ તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ૧૩  
 અનેક જન્મ મપ્રાપ્તિ કર્મબન્ધ વિદાહિને,  
 ચાત્મજ્ઞાન પ્રભાવેન તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ. ૧૪  
 જોષણ લવ સિન્ધ્યાશ્ચ દીપત જ્ઞાન સપદાં,  
 ગુરુ પાદોદક સમ્યક્ તત્ત્વમૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ. ૧૫  
 નગુરો ન્ધિક તત્ત્વ નગુરો ન્ધિક તત્ત્વ.

गुरे ज्ञानात्परं तत्त्वं तन्मै श्री गुरवे नमः १६  
 मन्नाथ श्री जगन्नाथो भद्रं गुड श्रीजगद्गुडः,  
 ममात्मा सर्व भतात्मा तन्मै श्री गुरवे नमः १७  
 ध्यानमल गुरोर्भुक्तिं प्रप्त मल गुरो पदम्  
 मंत्र मल गुरोर्प्राप्तं मोक्षमल गुरो कृपा १८  
 गुरोरादि रत्नांश्चि गुडं पञ्चमहैतम्,  
 गुरे मत्र समोनाम्नि तन्मै श्री गुरवे नमः १९  
 सप्तसागर पयत तीर्थं ज्ञानं कल सदा,  
 गुरोपाशोऽहं व्यापि सदसागेन दुर्लभम् २०  
 गुरोरेव जगत्सर्वं अस्मा विष्णु शिवात्मकं  
 गुरो पञ्चतन् नास्ति, तन्मात्सं पृथगेहं गुडम् २१  
 आनन्दमानन्दकं प्रसन्न ज्ञानव्यवस्थां निजभोधं युक्त,  
 योगीन्द्रमीश्वर लवगेग वैद्यं श्रीमद्गुडनित्यमल नमामि २२  
 नित्यं शुद्ध निगलास निगडाः निरञ्जन,  
 नित्यभोधं विमानन्द गुडं अस्त नमाम्यह २३  
 नमो नवनताय सदस्य मर्त्ये, सदस्यपादा दिशिना उपाहये,  
 सदस्य नाम्ने पुडपायशान्ते, सदस्यद्रोडी युगधाणि नमः २४

## श्री रामचन्द्रशुनी स्तुति.

श्री रामचन्द्र कृपालु लज्ज मन लज्ज लव लय दाडलु,  
 नवकेज लोचन कज्जभुज कज्ज पद उज्जलुम् १  
 कदम्ब अगणित अभित छभि नर नील नीरज मुन्दरं,  
 पटपीत मानहु तडित इयि सुयि नौमि जनकमुतावर. २  
 शिर डिगिट कुडल निलक याउ उदार अग विभपाणु,

( ૮ )

આગ્નિ બુદ્ધિ રાગ ચાપધર સગ્રામજિત ખર દૂપણું. ૩  
 ભજ દીનપન્થુ દિનેશ દાનવ દલન દુષ્ટ નિકેદન,  
 રંધુનન્દ આનન્દ કેદ કૌશલચંદ દશરથ નદન. ૪  
 દત્તિ વદિત તુલસીદાસ શ કર શેષ મુનિમનરજન,  
 મમ હૃદયદગ્ધ નિવાસ કરિ કામાદિ ખત્તલ ગજનમ. ૫

ગીયાવર ગમચદ્રકી જય  
 ગ્ધુપતિ ગમચદ્રકી જય  
 પવનમુત લનુમાનકી જય  
 વન્દાવન કૃણુચન્દ્રકી જય  
 ઉમાપતિ મહાદેવકી જય  
 ગોલો ભાઈ સખ સતનકી જય  
 હન્દર માહાદેવ

સવૈયા.

બેધ વિદ્વાનક બેધ કરે નિત્ય, ગુહ્ય ન્વરપદો લલ ખતાવે,  
 પચ્છ ભેદકે છેદકે હે પુત્રી, કલેશલુ પચ્છે મુલ ગમાવે;  
 ભક્તિરૂ જાન વિગગ દદાવત, શીલ સતોપકી નાવ ચઠાવે,  
 શ્રીજનકીનામ નિવાસ સદા મુખ, આશોક પાશોકે શીલ નસાવે.

( ઢાહા. )

ચગ્ગ કમલ ગુરૂદેવ તવ, અમલ ગગ તે આલિ  
 સદા ગ્રેહ મમ ગિરાવર, અવર ન માગલુ કાલિ.

ચાબકો.

હરિ ભજ લાવી ઉમગ, મનવા.  
 પગપણ બનત પ્રસગ, મનવા  
 માયા કે કાયાના ભાઈ,

( ૬ )

સમજી ત્યાગ તરંગ	મનવા. •
સાધુ સગનું આપ્યું જગમા,	
નહાવા નિર્મળ ગંગ	મનવા.
ધડી પલકમા જાગે ઉડી,	
આ તુજ અંગ પતંગ	મનવા.
ગ ધીમેલા કાગળ જેવા,	
વલવાસી વિહંગ	મનવા
ગ ભ્રમિપર યુદ્ધ મંચે ત્યમ,	
જુદો જગનો જંગ	મનવા.

### દોહરા તથા સાખીઓ.

નામ ન યા તો ક્યા હુવા, જે અતન્હૈ હેતઃ  
 પતિવ્રતા પતિકો ભજે, ક્યાહુ નામ નહી લેત.  
 પ્રેમભાવ એક ચાહીયે, બેપ અનેક ખનાય.  
 ભાવ ગ્રહમે પાસકર, ભાવે ખનમે જાય.  
 શીખનકુ એહ ચાહીએ, ગુરુકો સગ્યમેદે.  
 ગુરુકો એસા ચાહીએ, શીખનમે નહી લે  
 પટનેડી હદ સમજ હૈ, સમજેકી હદ જ્ઞાન  
 જ્ઞાનગી હદ હરી નામ હૈ, યહ સિદ્ધાન્ત ઉગ્ર આન  
 નાગયજી નીજ હીયમે, અપનો દોષ નિહાર  
 તા પીછે તુ ઔરકો અવગુન ભલે વિચાર  
 જનત હમારી આતમા, પગમેશ્વર પગિવાર  
 મગા હમારા સત હૈ, શીખર સગ્ગનહાર  
 જનત હમારી આતમા, પ્રાણુ હમારે વામ.  
 અલખ હમારા દેહ હૈ, ગગન હમારો ગામ

ક્યા ધરતકો ફેર હૈ, ક્યા આલકો તોલ;  
 ક્યા સાધુકી જનન હૈ, ક્યા પારસકો મોલ  
 અવિનાશી કે આશરે, અજરમરકી ઓટ,  
 દાદુ શન્ભુ સતક, કદી ન લાગે ચોટ  
 દયા ગરીબી બદગી, મુમતી શીલ ચલાવ,  
 એ તે લલણુ સાધકે, આદિ લક્ષિત શણગાર  
 સાધન માગે માગણુ, જે માગે વેા ભાડ,  
 સતી ન પીમે પીસણા, પીમે એ તો ગડ  
 નીચ નીચાઈ નહી તજે, જે પાવે સતસંગ,  
 તુલસી ચંદન લપટીકે, વિપ ન તજે બુજગ  
 તુલસી તલા ન જનઈએ, જનમ બુમકે ગામ  
 ગુણુ અવગુણુ જનને નહિ, ધરે પીછડો નામ  
 ક્યુ કીજે એસી જતન, જનમે કાજ ન યય  
 પરવતપર ખાદે કુવા, કેમે નીકળે તોય  
 નામ લીયા જેને સખ લીયા, સકલ શાસ્ત્રકો બેદ,  
 ખીના નામ નન્કે ગયા, પદ પદ ચારો વેદ  
 એદ થકે ધ્રુવા થકે થકે એપ મહેશ,  
 ગીતાડ ત્યા ગમ નહી, વહા સતગુરુકા દેશ  
 કાલુ ડ ધન ધામ હય, કાલુ કે પરિવાર,  
 તુલસી એમે દીનકુ, સીતાગમ આધાર  
 જનમે જુગદીશ હય, હલામે હગિ સાર  
 ગમે ગમ ગમ રહ્યો, તાકા નામ જુહાર  
 કબીર કહે કમાલકુ, દો ખાતો લીખ લે;  
 કર સાહેબકી બદગી, ચૌર બૂખેકુ ફૂછ દે

૫૮૪

( ૧૧ )

તુલશી કહત પુકાર કે, મુનો સકલ હે કાન;  
 હેમદાન ગજ દાન તે, બડો દાન સનમાન  
 રામ ભરોસો રાખ લે, અપને મનકે માહિ;  
 કાજ મળડી મુધારીહી, બીગડે કધુ નાહિ  
 રામ ભરોસો છાડકે, કરે ભરોસા ચોર,  
 મુખ મ પતડી કયા ચલી, નર્ક ન પાવે ઠોર  
 માયા હે બહુ ભાતડી, કોઈ બરચે કોઈ ખાય,  
 એક મીલાવે નામસે, એક નર્ક લેઈ જાય  
 માગણ મગણ અમાન હે, મત કોઈ માગો બીજ,  
 માયાસે મરના લલા એ મનગુરૂની રીત  
 કચન તજવા મુલમ હે, સૂલમ ત્રીયાકો નેહ,  
 નિદા રતુતિ ત્યાગવા તુલશી દુર્લભ એહ  
 આધુ ભુખે ભાવકે, ધનકે ભુખે નાહિ,  
 જો આધુ ધનકે ભુખે, વેાડી આધુ નાહિ  
 લેનેકુ હર નામ હે, દેનેકુ અન્ન દાન,  
 તરનેકુ આધીનતા, બુડનેકુ અભિમાન  
 કાલ કર તો આજ કર, આજ કર તો અગ,  
 અવસર વીચો જાત હે, પ્રીર કરેગો કબ  
 નારી નમાવ તીન ગુણ, જો નર પાસે હોય,  
 ભક્તિ મુક્તિ નિજ ધ્યાનમે, બેડ ન શકે કાંય  
 પડિત આગ મશાલચી, દોનો મુઝે નાહિ,  
 ચોરન કો કરે ચ દના, આપ અધેરે માહિ,

( ૧૨ )

જ્યાં તીલમાહિ તેલ હે, જ્યાં ચક્રમક મેં આગ,  
 તેરા પ્રીતમ તુજમૈ, જાગ શકે તો જાગ  
 મેં અપરાધી જન્મકા, નખશીખ ભર્ય. વિકાર,  
 તુમ દાતા દુઃખભંજના, મેરી કરો સભાગ  
 કબીર નીંદક મત કરો, જીવો આદ જુગાદ,  
 હમતો સદગુરુ પાઈયા, નિદકકે પરસાદ  
 હુ ખમેં સુમરન સખ કરે, સુખમેં કરે ન કોય  
 જો સુખમેં સુમરન કરે, તો હુ ખ કાહે હોય  
 જાત ન પુછા સાધુકી, પુછ લીજીએ જ્ઞાન,  
 મોલ કરો તલવારકા, પડા રહેને દો મ્યાન  
 નાહિ શીતલ હે ચંદ્રમા, હીમ નહિ શીતલ હોય,  
 કબીર શીતલ સત જન, નામ સનેહી જોય  
 હમ જાનેથે ખાયગે, બહુત જમી બહુ માલ,  
 જ્યોકા ત્યોહી રહ ગયા, પકડ ગયા લે કાલ  
 દેહ ધરે કો એહ ગુણ, દેહ દેહ કુછ દેહ,  
 કહે કબીરા દેહ તું, જબ લગ તેરિ દેહ  
 દેહ ખેહ હો જાચગી, ફીર કોન કહેગા દેહ,  
 નિશ્ચય કર ઉપકારહી જીવનકા ફલ એહ  
 આસન મારે કયા હુઆ, મરી ન મનકી આશ,  
 તેલી કેસ ખેલ જયુ, ધર હી કોસ પચામ  
 નામ લજો મન બસ કરો, ચહી ખાત હૈ તત,  
 કાહે કો પઢી પઢી મરો, કોઠીક જ્ઞાન ગરંથ

( ૧૩ )

માધ મીલે સાહેબ મીલે, અતર રહી ન રેખ,  
 મનઆ વાચા કર્મના, સાધુ સાહેબ એક.  
 કામીકા ગુરુ કામ હે, લોભી કા ગુરુ દામ,  
 કળીન્કા ગુરુ સંત હે, સો સંતનકા ગુરુ રામ  
 કળીર કહે કનક કામની, દોનો વિકટ બડી જાળ,  
 જાત હે હરી મીલનકુ, તો બીચમે ડાલે સાલ  
 કપટી કે મન કપટ બસે, શુર કે મન સત્રામ,  
 લોભી કે મન ધન વસે, કળીરાકે મન રામ  
 સાહેબકા ઘર દુર હય, જેસી લખી ખજુર,  
 ચડે તો આખે પ્રેમરમ, ગીરે તો ચળના ચુર  
 કામ કાધ મદ લોભકી, જળ લગ મનમે ખાન,  
 તુલશી પડીત મૂરખા, દોઉ એક સમાન  
 પાણી વાધ્યો નાવમે ઘરમા વાધ્યો દામ,  
 દોનુ હાથ ઉલેચીએ, એહી શીઆનો કામ.  
 નારાયણુ યા જગતમે, ચહ દો વસ્તુ સાર;  
 મળસો મીઠો બોલવા, કરવો પર ઉપકાર  
 નારાયણુ દો ખાતકો, દીજે સદા વિસાર,  
 કરી ભુરાઈ એરને, આપ કીઓ અવતાર  
 બની બનાઈ બન રહી, એર બનનેકી નાહિ;  
 તુલશી યા વીધી સમજકે, મગન રહો મન માહી.  
 ગગા જમના ગોદાવરી, સિંધુ સરસ્વતી સગ,  
 મકલ તીર્થ તહિ વસત હૈ, જહા હરિ કથા પ્રનગ



(૧૪)

કબીર આપ ઠગાઇએ, ઓર ન ઠગીએ કોય,  
આપ ઠગાએ સૂખ ઉપજે, ઓર ઠગે દુ ખ હોય  
કબીર માલા કાષ્ટકી, બહોત જપનકા ફેર,  
માળા ફેરો શ્વાસકી, જામે ગાઠ ન મેર  
ભૂપ દુ ખી અબધૂત દુ ખી, દુ ખી રક વીજરાત,  
કહે કબીર એ સખ દુ ખી, સુખી સત મન જીત  
સાહેબકે દરબારમે, સચ્ચેકુ શીરપાવ,  
જીઠા તમાચા ખાયગા, કચા રક કચા રાવ  
કબીરા કહે મેં ટેક ગ્રહી, ગ્રહી શકે ન કોય,  
પલભર વીસરું રામકું, તો ગુરૂ હત્યા મોરે હોય  
કબીરા પુકારી યું કહે, શોધો આપ શરીર,  
પાચે ઈદ્રી વશ કરો, તો આપે દાસ કબીર  
કબીર સખ જન નીર્ધના, ધનવતા નહિ કોઇ,  
ધનવતા સોઇ જાણીએ, જા કે રામ નામ ધન હોય  
સુમરનકી સુધી યું કરો, જેસે દામ કગાલ;  
કહે કબીર વીસરે નહિ, પલ પલ લે સભાગ  
સુમરન સોમન લાઇએ, જેસે કીટ ભીરગ,  
કબીર વીસારે આપકો, હો જાય તેહીરગ  
કબીર ક્ષુધા કુતરી, કરત ભજનમેં ભગ,  
ચાકો દુકડા ડાલકર સુમરન કરો નિ શક.  
કબીર વેરી પ્રબલ હય, એક જીવ રિપુ પાચ,  
અપને અપને સ્વાદકો બહુત નચાવે નાચ.

(૧૫)

તુલશી અમ આરમે, લાન લાનકે લોક  
અમમે લીલી મીલી ચાલીએ, ની નાવ જોગ  
ન નામ રહેતે રહે, જગ લગ ઘટમે પ્રાણ,  
કળાકે દીનકય મધુ, શબ્દ પડેગા કાન  
નતીજા અત નવ હાડીએ, અત રાંડે પત જર,  
અતકી બાધી લાદમી, પ્રીર મીલેગી આય  
રામ નામ કહતે રહે ધરે રહે મન ધીર

પ્રાણ મુધારીલી, પુષ્પ મિધુ મધુવીર  
પર નિદા પર નાની અર, પર કલ્યનકી આશ,  
હાડિ તીનો આતકું, ભરે એક અવિનાશ  
અમ નામ અમ કોઈ હો, હગ હાંકાં જોગ ચોર,  
પિના પ્રમે રીએ નહિ, તુલશી નદ પ્રીજોગ  
ઝટિ વિદ્ય હામા મુજન તરે ન હરિ કે નામ,  
જેસે સતિ હુનાસકો ગિને આપનો ધામ  
તુલશી પશ્રીકે પીએ, ઘટે ન મરિતા નિગ  
ધર્મ કીએ ધન ના પ્રટે, મહાય હરે મધુવીર  
તુલશી પૂર્વકે પાપસે, હરિ ચર્યા ન મહાય,  
જેસે જવરકે જોરસે, લોજનકી રૂની જાય  
સંત બહે પરમાર્થી, શીતળ ઉનકે અંગ  
તપત છુઝાવે જોરકી, હે હે અપનો ગંગ  
કંચન ત્યજ્યા સહેજ હય, સહેજ ત્રિયાકા નેહ,  
માન બગાઈ જોર ઇર્ષ્યા, તજ્જો દુર્લભ એહ.

( ૧ : )

જેસી મીઠી લગન છે, ગમ કથાત્રી ગાથ,  
 એસી લાગે હરિ કથા, તો તરવો કથા ખાત.  
 રામ નામ કો આલસુ, ભોજનકો હુશિયાર,  
 તુલશી એસે મનુષ્ય કો, વારવાર ધિછાર.  
 મેં જાડ્યું હરિ દુર હય, હરિ હય હૃદયામાંહી,  
 આડી ત્રાટી કપટકી, તાસે દીસત નાહિ  
 શ્વાસે શ્વાસે રામ ભજ, મીથ્યા શ્વાસ મત ખોય;  
 ના જાણું એ દાસકી, આવન ફીર નહિ હોય  
 તુલશી તલપ ન છોડીએ, નિશ્ચે લીજે નામ,  
 મનુષ્ય મનુરો દેત છે, કયું રખેગો રામ.  
 અવસર વિના વચન વૃથા, નીતિ વિના નરેશ;  
 વૃથા કૃષ્ણ લક્ષ્મિ વિના, માનવી જન્મ વિશેષ.  
 વાસુદેવ પ્રભુ છોડકે, અન્ય દેવ રતિ જોય;  
 સુકાનદ કહે ગગ તટ, ખોદત કુપ સઠ સોય  
 હરિજન તો હાર્યા લક્ષા, જીતન દે સસાર;  
 હાર્યા સો હરિસેં મીલે, જીત્યા જમકે દ્વાર.  
 પારસમેં અરૂં સંતમેં, ખડો અંતરો જનન;  
 વો લોહા કંચન કરે, વો કરે આપ સમાન  
 જહાં દયા ત્યાં ધર્મ છે, જહાં લોભ ત્યાં પાપ,  
 જહાં ક્રોધ ત્યાં કાળ છે, જહાં ક્ષમા ત્યાં આપ  
 નારી નિંદા મત કરો, નારી નરકી ખાણ;  
 નારીસેં ઉત્પન્ન ભયે, છુ પ્રહ્લાદ સમાન.

નિંદા હમારી જો કરે, મીત્ર હમાન સાથ  
 સાથુ છે કે ગાઠકા, મેલ હમારા ધૈય  
 બીન સત્સંગ ન હરી કથા, તાબીન મોહ ન જાત;  
 મોહ ગયે બીન રામ પદ, હોય ન દ્રઢ અનુરાગ.  
 હો ખાતન કો ભુલ મત, જો ચાહત કંઠ્યાણુ,  
 નારાયણ એક મોતકો, હજો શ્રી ભગવાન  
 તનકર મનકર વચનકર, કાહુકુ હુ ખવત નાહિ,  
 તુલશી એસે સંતજન, રામરૂપ જગમાહિ  
 રદો રામ નિત્ય લાવશુ, કરો પ્રીત ભગવાન.  
 તજો કુકર્મ નિજ ચિત્તાનુ, ચહો જો પદ નિર્વાણ  
 લઘુતાસે પ્રભુતા વધે, પ્રભુતાસે પ્રભુ દર,  
 કીડી મીશરી ખાત હે, હસ્તિ કાકત ધૂળ  
 લીખના પઢના ચાતુરી, તીનો ખાતા મહેલ,  
 કામદહન મન વશ કરન, ગગન ચઢન મર્કટ  
 સત સદગુરુ શાસ્ત્રશ્રુતિ, સખ ગીત ગીત તોલ,  
 જીવ પ્રહ્લ સોઈ એક હૈ, કહત ખતાર ઢોલ  
 બહુત પુન્ય કરી મિલત હૈ, જ્ઞાનીકો ગગ આય,  
 મળ અંધન કો તત્વ સો, પલમે દેત ખતાય  
 મનુષ્ય જન્મ હુલ્લ હય, મીલે ન વાગવાન,  
 તરવરસે પત્તા ખરે, ફીર ન લાગે રાગ  
 માલા તો કરમે ફીરે, જીભ ફરે મૂળ માહિ,  
 મનજા તો દશ દીશ ફીરે, એ તો સુમરણ નાહિ.

( ૧૮ )

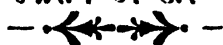
બે તું ચહે મુજકા, મતી કુટુ ર ખે આશ;  
 મુજ સગેખો હો રહે, અખ કહ્યુ તેરે પામ  
 લોજન છાજનકી નહિ, સોત્ર ઝે હરિદાસ,  
 વિશ્વ લગણ પ્રભુ કરત હે, એ ક્યુ રખે નિરાશ,  
 લક્ષિ ધીજ પલટે નહિ, બે બુગ બય અનંત,  
 ઉચ પીચ ધર અવતરે, તે કે ચ કો મન  
 જપ માલા છાપા તિલક નર ન એકે કામ,  
 મન કામે નારો વૃથા, ગાયે રાયે ગમ  
 દયા ધર્મ કો મૂળ હે, પાપ મૂળ અભિમાન,  
 તુલશી દયા ન ઝાડીએ, જળ લગ પ્રતમે પ્રાણ  
 ન ત ન છાટે મંતતા, કોટિક મીલે અનંત,  
 મહ્યાગીરી ભુજંગ લગે, શીતલતા ન તજત  
 બન ભુજ નડ હો ગં, બલ તજુ નિર્બલ હેય,  
 'હ મળી' તે દામ કો, ગાજ શકે નહિ કોય  
 શીતલ શબ્દ ઉચ્ચારીએ, આડં આનીએ નાહિ,  
 તેરા ખ્યારા તુજ મેં, દશમન બી તુજ માહિ  
 આશા ન કરે એરકી, આપ કરે ઉપકાર,  
 જગમે સો જન બનીએ, ભગવતકા અવતાર  
 નીર્વિકલ્પ ગાનકમય, સ્વ સ્વરૂપ નિર્લેપ,  
 મનકી જેમી ભાવના, તેમો ફલ તીહીં હેત  
 તુલશી કહે ઇસ જગતમે, મળએ મીલીએ ધાય;  
 આ બાળે કીચ એમમે, સમચંદ્ર મીલી બય.

( ૧૯ )

અહકારકો અગ્નિ મૈ, બહોં જાત સંસાર,  
 સુંગશી બચ ગયે સત જન, કેવળ નામ આધાર  
 રે મન કયું ભટકત પ્રીરે, ભજ શ્રી નંદ કુમાર,  
 નારાયણ અજહુ સમજ, ભયો ન કછુ ખીજાર  
 નારાયણ હરિ ભજનમે, તું નહિ દેર લગાય,  
 કયા જાણે આ દેહમે, શ્વાસ રહે કે જાય  
 ધન જોખન યુ જાય ગો, જા વિધી ઉડત કપૂર,  
 નારાયણ ગોપાલ ભજ કયુ ચાખત જગધૂર  
 નિજ સ્વારથ કે મિત્ર સખ, ઓહી જગતકી ચાલ,  
 નારાયણ ખીન સ્વારથી, હે તુ નદકો લાલ  
 પુણ્ય પાઠ પૂજા પ્રગટ, કરત સહિત અહકાર;  
 નારાયણ રીઝે નહિ, ચતુરન કેા સરદાર

પદ ૧

, ભજ મન મે- ગોકુલચર ૮૬  
 કુન્દચંદ્ર ગોપમયેન્દ્રં શ્રી પ્રજ્જરાજ કીશોર,  
 શોભતિ બાલ, મદન ગોપાલ, ગોપીજન ચિત ચાર. ૭  
 ન્યાવનવાસી, રાસ વિલાસી, નટવર નંદ કુમાર,  
 પીરીવર ધરણ, ભક્તભરણ, મદન માલામદ માર ૭.  
 મધુપુરી ભુપ, અકળ સ્વરૂપ, શરણાગત પ્રતીપાલ,  
 કમણીનાથ, શ્રુતી ગુણુ જાત, મહા મતિ દીન દમ્ભલ. ૭  
 લધારમણ, જગત સ્તવન, સર્વેશ્વર શ્રુતિ સાર,  
 આત્મારામ, પુરણ કામ, દયારામ ઉર હાર ૭.



( ૨૦ )

પદ ૨

એવોરે દીવસ તે ક્યારે આવશે, બૃદ્ધી જઈશ હું સઘળો આ  
મમાઁ જો; ચિત્તવૃત્તિ મારી ચોટી રહેશે ચિદાત્મમા, અળગા  
થાશે સર્વ વિષય વિકાર જો. એવોં ૧ માત પ્રમાણે દેખીશ  
મઘળી માનુની, કીચ પ્રમાણે જાણીશ ધાતુ સર્વ જો, પેતાવન  
હું પેખીશ સઘળા પ્રાણીને, મોહ તણો તો ટાળી નાખીશ ગર્વ  
જો. એવોં ૨ ઉર્મીઓ આનંદની ઉરમા ઉઠશે, ધોવાશે મન  
મેલ બધો નિરધારજો; વિષયો વિષ્ટાવત્ મો મુજને લાગશે, અધ  
બને છે જેમા નર ને નાર જો એવોં ૩ પ્રીતમ પ્રેમ રહેશે  
એકજ આપમા, પાપ પ્રપચો જાશે સહુ જરૂર જો; પ્રકૃતિકાર્ય  
મહિત ઝટ લયને પામશે, આત્યતીક પ્રલયનુ થાશે પુર જો. એવોં ૪  
મુસુમી સામ્ય અવસ્થાને ભેદી કરી, પરમ પ્રભુપદ થાશે સુખકર  
વાસજો, સાક્ષીરૂપે વરતીશ રે હું સર્વદા, વિષયો દેખી દીલથી  
થઈશ ઉદાસ જો. એવોં ૫ ખાનપાનમા મઝા ન મુજને લાગશે,  
મમતાનુ તો તુટી જાશે મૂળ જો, સગા સખધી વીમારે પડશે  
વળી, લખ ચોરાશી થઈ જાશે નિરમૂળ જો એવોં ૬ તદ્દાકાર  
વૃત્તિ સ્થીર રહેશે સર્વદા, દ્વૈતતણો તો નિશ્ચય થાશે નાશ જો,  
જીવન્મુક્ત સ્થીતિ બની રહેશે માહરી, ઉપાધીઓનો અળગો  
થાશે પાશ જો. એવોં ૭ રાત અને દિવસ તો ન્યા પડતાં  
નથી, જરા-જન્મ-મૃત્યુનો ન્યા નહિ વાસ જો; નિશ્ચય સુખ  
અનુભવશુ નથુ ત્યા જઈ, ન્યા છે કેવલ ચેતન્યનો નિવાસ જો  
એવો રે દીવસ તે ક્યારે આવશે ૮



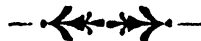
( ૨૧ )

પદ ૩

હે પ્રભુ દીન દયાળા, પ્રાણ આધારા ભક્તિ આપો ભગવાન,  
ભક્તિ આપો ભગવાન, ભક્તિ આપો ભગવાન હે  
ચંદની ખીટી પૂર્ણિમાની, એવો અતર થાતા પ્રકાશ,  
અજ્ઞાનકેરૂં અંધારૂં તે તરત થાય છે નાશ હે  
અચરાચરમા વ્યાપી રહ્યા, એવા દીન બધુ દયાલ,  
માયાશક્તિ આપતણી, તેનો કરૂં હવે હું ખ્યાલ હે  
અસારમા રચ્યા પચ્યાં રાખે, ભક્તિ કરવા દે ન લેશ,  
આપ સગાથે પ્રીતિ બેડે, તેને આવીને મારે ઠેસ હે  
આપની માયા દુર્ઘટ ઘટના, ગુણવાળી કહેવાય,  
ગુણાતીત પ્રભુ આપ ગોવીંદા, કરો હમારી રહાય હે  
દુષ્ટને મારવા, ભક્તને તારવા, આપ ધરો અવતાર,  
કૃપણ કનેચા નામ ધર્યું, આબ્યા યશોદાજીને દ્વાર હે  
અસ્તિ ભાતિને પ્રિયરૂપે,, સર્વ વ્યાપક છો ગોપાલ,  
નામરૂપ ધરાવી પારણે પોઢ્યા, થઈ નાનેરૂં બાલ હે  
આપની માયાનો પાર ન પામે, આ ચતુર વારવાર,  
એવી માયામા નવ ડુબાડો, ને ઉતારો પેલો પાર હે

પદ ૪

પ્રભુ ભવસાગરસે તારો, કાળ મૃત્યુ ભય શોક નિવારો,  
તુમ વિના મેરે ઓર નહિ કોઈ, તુમ હો સુખસાગર સોઈ પ્રભુ





( ૨૨ )

પદ ૫

આપ છો અનાથ નાથ, દીન હું ભીખારી;  
 બારણું પોકારૂં પ્રભુ પ્રાર્થના તમારી ટૈક.  
 વાથુ આ પ્રચંડ વાય, હૃદય નાવ ઝોક ખાય,  
 થાવ નાથ સ્હાય આપ દયો મને ઉગારી આપ.  
 આપ માત તાત બ્રાત, સુણી મમ દીન બાત,  
 રાખો બાલ અંક તાત સકટો નીવારી આપ.  
 અતરે તપે છે તાપ, પીડતાં પ્રભુજી પાપ,  
 મકટ સમયે સ્હાય કરો, પ્રાર્થના સ્વીકારી આપ  
 પાય નાખી બેઠે હાથ, જન્યુ બાલ હું અનાથ,  
 મસ્તકે કૃપાળુ હાથ મુકો સુખકારી આપ

પદ ૬

(રાગ પ્રભાત.)

અખિલ બ્રહ્માડમા એક તું શ્રી હરિ, જુજ્યે રૂપે અનત ભાસે,  
 દેહમા દેવ તું, તેજમા તત્વ તું, શૂન્યમા શબ્દ થઈ વેદ વ્યાસે,  
 પવન તું, પાણી તું, ભૂમી તું ભૂધરા, વૃક્ષ થઈ કુલી રહ્યા આકાશે,  
 વિવિધ રચના કરી અનેક રસ લેવાને, શિવથક્રી જીવ થયો એજ આશે  
 વેદ તો એમ વહે, શ્રુતિ સ્મૃતિ સાબ દે, કનકકુડલ વિષે, બેદ ન્હોયે,  
 ઘાટ ઘડીયા પછી, નામરૂપ જુજવા, અતે તો હેમનુ હેમ હોયે,  
 મુક્તમાં ખીજ તું, ખીજમા વૃક્ષ તું, જોઈ પટતરો એજ પાસે,  
 બાળે નરસૈયો એ, મન તણી શોધના, પ્રીત કરૂં પ્રમથી પ્રગટ થાશે



## પદ ૭

સૌનુ કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ સૌનુ કરો કલ્યાણ ટેક.  
 નર નારી પશુ પક્ષીની સાથે, જીવ જંતુનુ નમામ. દયાળુ. ૧  
 જમનાવાગીઓ સૌ મુખ ભોગવે, આનંદે રહી આરો જનમ દયાળુ. ૨  
 દુનીયામાં દરદ દુકાળ પડે નહિ, લહે નહિ કોઈ ગામ. દયાળુ. ૩  
 સર્વ જગે મુખકારી વધે ને, વળી વધે ધન ધાન્ય દયાળુ. ૪  
 કોઈ કોઈનું જીવે નવ ઇચ્છે, સૌનુ ઇચ્છે સૌ રમાન. દયાળુ ૫  
 પોતપોતાના ધર્મ પ્રમાણે, સર્વ ભલે ભગવાન દયાળુ ૬

## પદ ૮

## ( રાગ પ્રભાત )

નટવરલાલ કાલ લય ભજન, આમલાલ મુખદાઈ રે,  
 રામરામ મુખ મુખ જેતામા, નીત નીત શાન્તિ સવાઈ ટેક. ૧  
 તનના તાપ અને મનના મળ, અમરણ માવથી જન્ય રે.  
 મનમોહન મુગ્ધીધર ગીરધર, ગોપીવર ગવગય રે ન. ૨  
 દામ ન બેમે કામ સરે બહુ, નામ નાથનુ :હેલુ રે  
 સમજી ઝટ સમજી લઈ મનમા, એજ રે સૌ પહુ રે ન. ૩  
 ચુક ચોટ ગુમાવે અવસર, તે નર તો ધરખાયા રે.  
 નીર ગયા વહી પાળ ન બાધી એ જન અંતે રાયા રે ન ૪  
 લાગ કરી આવે નહિ આવે, મોઘો મનખો મળીઓ રે,  
 લક્ષ ચાગશી ભટકી થાક્યો, નાથની નજરે ચઢીયો રે ન. ૫  
 મહેર કરી મહારાજે તુજને, આપ્યું તગવાનુ ટાણ રે.  
 તાર સાધીને ત્યાગ થઈ જન, કાલ આવશે આજુ રે. ન. ૬  
 નામ કેપ નૌકાથી આ લય, સાગર તરેવા મહેલો રે,  
 જ્યજ્યકારી હરીવરનો, બાધ કમર સહુ પેહેલોરે. ન ૭

યશ અપયશને લાલ હાણુ, સુખ દુ ખ માન અપમાને રે,  
 શ્રી હરિકેરી મઝિયા બાણી, હર્ષ શોક રમે માને રે. ન. ૮  
 હરી કરશે તે હશેજ રૂડ, એમ ભરેસો આણી રે,  
 રિંધ સિંધ હરિની ઘાસ હુ હરિનો, જન હરિના લે બાણી રે. ન. ૯

## ૫૬ ૯

વૈષ્ણવ જન તો તેને કહીએ, જે પીડ પરાઈ બાણે રે,  
 પરદુ ખે ઉપકાર કરે, પણ મન અભિમાન ન આણે રે વૈ. ૧  
 સકળ લોકમા સહુને વદે, નિદા તે ન કહે કેતી રે,  
 વાચકાય મન નિશ્ચય રાખ, તો ધન્ય જનની તેની રે વૈ. ૨  
 સમદ્રષ્ટીને તૃપ્ત્યા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માત રે,  
 જીવહાથકા અસત્ય ન બોલે, પરધન ન ઝાલે હાથ રે વૈ. ૩  
 મોહ માયા વ્યાપે નહિ તેને, દ્રઢ વૈગન્ય જેના મનમા રે,  
 રામ નામ શુ તાળી રે લાગી, સકળ તીરથ તેના તનમા રે વૈ. ૪  
 વણુ લોભીન કપટ ગદિત છે, કામ ક્રોધને નિવાર્યા રે,  
 ભણે નગ્નૈયા તેનું દગ્ગન કરતા, કુળ દંડાનેર તાર્યા રે વૈ. ૫

## ૫૬ ૧૦

સાચુ તો સગપણ રે, સમજ મન વ્યામનાણુ.  
 બાકી સર્વે જુદુ રે, કયુ નથી કામ તાણુ ટેક.  
 માત તાત ગુત બ્રાતને ભગિની, સગા સહોદર હોય.  
 કુળ કુટુમ્બ સગા ગોત્ર ને જાતી, તાડ છે નહી કોઈ.  
 સગુ એ તો સર્વે રે, સુખ અને દામતાણુ. સાચુ તો. ૧  
 જનુની જનક એવા કર્યા કેટલા, ધરી જેટલી દેહ.  
 લેણાદેણીનો સંબંધ છુટયો, ત્યારે મુકી આગ્યો તેહ  
 કોઈએ ન બતાવ્યુરે, ઠેકાણુ વિશ્રામ તાણુ. સાચુ તો. ૨

જોને હરિ વીણ હેત કરી, કાણુ આપે મનુષ્ય અવતાર;  
 પશુ પંખી ફેડીને આપો, ભજનતણો અધિકાર,  
 ભજે તેને આપે રે, પદ નીજ ધામ તણું સાચું તો. ૩  
 આણુ આસક્તિ કહ્યું નવ રાખીશ, માયા મનથી છોડ,  
 નિશ્ચિત થઈ સહ શોક તજીને, પ્રીતી પ્રભુથુ જાડ,  
 દયા દીન રજની રે, ગટણ કર ગમતાણુ. માચું તો. ૪

## ૫૬ ૧૧

વૈષ્ણવ નથી થયા તું, શીઘ્ર ગુમાનમા ધુમે,  
 હજિન નથી થયા તું, શીઘ્ર ટેક  
 હજિન જાણ હજારું નવ હજાર, દ્રવ ન હરિગુણ ગાતા,  
 કામ ધામ ચટકી નથી કટકી, કોઈ લોચન રાતા વૈષ્ણવ ૧  
 તુજ મગે 'કાલ' વૈષ્ણવ થાએ, તો તું વૈષ્ણવ સાચો  
 તારા સગનો રંગ ન લાગે, ત્યાહા લગી તું કાચો વૈષ્ણવ ૨  
 પરદુ ખ દેખી હજે ન દાઝે, પરનીંદા નથી કરતો,  
 વહાલ નથી નિહવાયુ સાચુ, હડે ન હુ હુ કરતો વૈષ્ણવ ૩  
 પગપકારે પ્રીત ન તુજને, ચારથ છુટયો છે નહિ,  
 કેહેણી તેની રહેણી ન મગે, ક્યાહા લગ્યુ એમ કહની વૈષ્ણવ ૪  
 ભજવાની રચિ નથી મન નિશ્ચે, નથી હજિનો વિશ્વાસ,  
 જગતતણી આશા છે જ્યા લગી, જગત ગુડે તું દાસ વૈષ્ણવ ૫  
 મનતણો ગુડે મન કરેશ તો, માચી વંતુ જાડશે  
 દયા દુઃખ કે સુખ માન પણ, સાચુ કહેવું પડશે વૈષ્ણવ ૬

## ૫૬ ૧૨

આલોકમા જનમીને સુદૃતો ન કીધા  
 પાપે પચી વિષય વિષ પ્રીતેજ પીધા.  
 નાતો કપી સુજન સગતી લાલ લીધો  
 રે રે ગુણે ન તમથી મતિમદ ખીધો

દેષે કરી જનતણાં, દુ ખ ગંદાં રાચું,  
 ગગે કરી તનતણાં, સુખ નિત્ય રાચું;  
 પ્રીતે કથા શ્રવણમા, નથી કાન દીધો ૨ ૨ ૨  
 સતો સમીપ જઈ હું, નથી પાપ લાગ્યો,  
 સાચે ગુને નિજ કૃપા, વિણ હું ન જાગ્યો.  
 આપો લમા અનવધી, અપરાધ કીધો,  
 ના હું પ્રભુ તમથી મનિ મંદ બીધો ૨ ૨ ૩

### ૫૬ ૧૩

હું કહું આ મેં કયું એ માનવી મીથ્યા બંધ,  
 ઈશની આજ્ઞા વિના ના પાન પણુ લાલી શકે;  
 ચંદ્ર તાગ સૂર્યને ઓળની ગતી આધીન છે,  
 કીરનારની ન્યારી કળા, જ્યાં સર્વ પ્રાણી ફીન છે.  
 કસ્યાણુ દાતા છે વિધાતા, સતના ભગવતરે,  
 તે નિરજન નાથને, નમીએ નિરંતર અતરે

### લાવણી.

જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પ્રગળ, ગમ ગ્હો છે રમી રમી ટેક.  
 અકળ અકામિ, નિર્મળ નામી, સૃષ્ટિ સકળ તણો ગ્યામી,  
 ઘટ ઘટ, પટ પટ નટ ખટ કપે, વેદ પુરાણે બહુ નામી,  
 જેને મળવા મલા મુનીવર, દેલ ગયા કઈ દમી દમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પ્રગળ, ગમ ગ્હો છે રમી રમી ૧  
 વૃક્ષ પવનમા, અગન ગગનમા, જગલ મગલમા વગી રલ્હો,  
 કૂળ ફૂલ દળમા, વાયુ વમળમા, કીટ કુજરમા એજ લલ્હો;  
 ખેલે ખલકે, અલખ અવરૂપે, શ્યામ સુદર મન ગમી ગમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પ્રગળ, રામ ગ્હો છે રમી રમી. ૨

બહુ બળ ધારી, વિન્ધ વિહારી, લય લય હારી જગે જગે,  
 અહ મડળમાં, અવનિતળમાં, પળ પળ ક્ષણમાં ટંગે ટંગે,  
 દેહ નગરમાં દીપી ન્હો છે, ગોધા કાયા ધમી ધમી;  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, રામ ન્હો છે રમી રમી. ૩  
 નિર્મળ ન્યાયી, સદા સદાયી, ધાર્દ ધાર્દ બ્હાં કં,   
 ભક્તતણો ભીડ ભજન, ગંજન, દુષ્ટતણા દળ તુન હં,   
 મનખા દેહે શોધી લેજે, ખોટ ઘણીરી ખમી ખમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, ગમ ન્હો છે રમી રમી. ૪  
 કેવા કેવા રૂપે ઈશ્વર, એ ચગ્યાઓ ન્હા ન્થી,  
 અકળ, કળાએ કેવી રીતે, અક્ષ ગર્દ છે હચી મચી,  
 વાદ વિવાદે વટે આખલા, તેમ વટો છા વમી વમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, રામ ન્હો છે રમી રમી. ૫  
 નામદેવ, નન્સદેવો, સગરી, ધના ભગતને ધન્ય કયો,  
 અન્નમીત્ર, કર્માપાઈના, જન્મ મંજુનો ત્રાસ હયો,  
 અનેક અધર્મિ ઉદ્ધાર્યા, જેની પીડા ગર્દ સમી સમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, રામ ન્હો છે રમી રમી. ૬  
 છાકો છાક્યો કરે છાકમાં, અધો અર્ધ ધધો તાણે,  
 ધામ ધગતન પામી હગમી, હરિ હયામા નવ આણે.  
 નવ મહિના માના ઉદગમાં, વ્યાધી કાધી કમી કમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, રામ ન્હો છે રમી રમી. ૭  
 હરિ અર્થે હરગીચ નવ આપ્યુ, રામા અર્થે ન્હો બળ્યો,  
 કરી કમાણી કયાહી સમાણી, હીલ માંગમા દળ્યો વળ્યો;  
 ભુખ્યાને ભોજન નવ આપ્યુ, તુ હગ્યાયો જમી જમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણ કણ, પૂરણ, રામ ન્હો છે રમી રમી. ૮

ખોટો કબાલો, કુટુંબ કળિલો, હવે ભણ લો હરિ હરિ,  
 નહિ કઈ સાથે, આવે હાથે, કહુ છુ ચેતો ફરિ ફરિ;  
 ભવજળ તરવા નાવ મળ્યુ છે, લખ ચારાસી ભમી ભમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણુ કણુ, પૂરણુ, રામ રથો છે રમી રમી. ૯  
 ગગા જેવા નિર્મળ માણ, અવસ તણી ભક્તિ સાર,  
 ગચિ કવિના કવિવર ભગવાને, જે આખર છે ભવનાર,  
 ધિગા ધણીને હાથ કરી હ્યો, વારવારે નમી નમી,  
 જળ જળ, થળ થળ, કણુ કણુ, પૂરણુ, રામ ગ્ધા છે રમી રમી. ૧૦

### શાર્દૂલ વિકીરિત.

સકળે સંવળો પ્રપચ ઉપજ્યો, જંત નાશ તેનો ચહો,  
 તોએ તેહનુ મળ નિર્મળ કરી, સર્વે ઉપાધિ દહા,  
 દિવકાલે અવિચ્છિન્ન સન્નિયદ અંત આનદ આધો ભર્યા,  
 બ્રહ્માનંદ વિષે જ તલ્લીન બનો તેથી જ સર્વે તર્યા

### આનંદની ઘડી. ( સવૈયા-લાવણી )

અધર્મ જે ઘડીએ સચવાયે તેજ ઘડી આનંદ તણી,  
 સત્પુરૂષનો સગમ થાએ તે ઘડી આનંદ તણી,  
 જ્ઞાતિના અભ્યુદયની તેમજ ન્યદેશનુ હિત કણી,  
 શ્રેષ્ઠ ક્રિયા જે ઘડીએ થાયે, તે વડી અતિ આનંદ તણી.  
 ભાવિક સ્વદેશ ભક્ત પુરૂષના વચનામૃતના પાન તણી,  
 જે ઘડી જગમા પ્રાપ્ત થાય છે, તે વડી અતિ આનંદ તણી;  
 માગ્યા મેહ વઝમે મહીતગમા, તેજ ઘડી આનંદ તણી,  
 સપ જપ વરતાયે જનમા, તે ઘડી અતિ આનંદ તણી.  
 કામ ક્રોધ મદ મોહ લોભ એ, વૃત્તિ વિકારી અતરની,  
 ક્ષદલાગ્યે નિર્મળ થાયે તો, તે ઘડી અતિ આનંદ તણી;

અણુધાર્યો મેળાપ મિત્રનો, તેજ ઘડી આનન્દ તણી,  
મળે લાલ જગ તત્વ જ્ઞાનનો, તે ઘડી અતિ આનન્દ તણી  
અણુચિન્ત્યુ મનગમતુ થાયે, તેજ ઘડી આનન્દ તણી,  
ભ્રાતૃ ભાવ ઉરમા ઉભરાયે, તે ઘડી અતિ આનન્દ તણી,  
હાનિ ભાગના લાલજ થાએ, તેજ ઘડી આનન્દ તણી,  
તે પૈમે પદુ ખ દયાયે, તે ઘડી અતિ આનન્દ તણી  
માત તાતને પતિ વિગેરે, શિષ્ય જનોની મેવ તણી,  
પ્રરણુ તેમની પ્રમત્તતાની, તેજ ઘડી અતિ આનન્દ તણી  
જે ઘડી પ્રભુના ભજન ધ્યાનની, તેજ ઘડી આનન્દ તણી,  
તેમા એકાગ્રતા ચિત્તની, તે ઘડી અતિ આનન્દ તણી,  
હૃદય મદાગે દષ્ટ દેવની, જે ઘડી પદ્મગમણી તણી,  
“શ્યામજન્મ” સકળ કર અનુપમ, તે ઘડી પરમાનન્દ તણી

### હરિહરાત્મક સ્તોત્ર.

કસારિ કાન્ત કવિ કેશવ કેશિનાથ, કામાગિ કામદ કપાન્દિ કપાલીનાથ;  
કામેશ કૃષ્ણ કમલાપતિ કૈટભાગિ, વન્દુ હરિહર પ્રભુ ભવભીતિ હારી. ૧  
ગિરિન્દ્રનાથ ગિરિજેશ ગુણાત્મ કેશ, ગાવિન્દ ગોપ ગરુડધ્વજ ગોકુળેશ;  
ગૌરિ વિનાયક ગણેશ્વર, ગગધારી વન્દુ ૨  
ચાપેશ ચારૂ ચપલેશ ચતુર્ભુજેશ, ચદ્રાવત સચરાચ્યર ચંદિકેશ;  
ચાણુર ચડ દલનેશ્વર ચક્રધારી વન્દુ. ૩  
ત્રિનેત્ર ત્રિનયન ત્ર્યક્ષ ત્રિલોચનેશ, ત્રિમૂર્તિ ત્રિપદ ત્રિલોકા ત્રિવિક્રમેશ;  
ત્રિશક્તિ હનનધર ત્ર્યંબક ત્રિપુનારિ. વન્દુ. ૪  
નાગાગિ ગામિ નરસિંહ નગેશમેશ, નાગેન્દ્ર હાર નિલ લેહ હીન નન્દીકેશ;  
નાગેશ નન્દ સુતનુ નવનીત હારિ વન્દુ. ૫  
પિનાક પાણિ પશુપતિ પ્રમથાધિનાથ, પદ્મે ક્ષણેશ પુરુષોત્તમ પદ્મનાભ;  
પુષ્પાયુધારી પ્રભુ પન્નગ પાશધારી. વન્દુ ૬



આજિખલુ ભૂધર ભગર્ભ લવેદ્દલંવશ, ભાલેન્દુ ભર્ગ લવભૂતપતિ ભૂતેશઃ  
 ભરમામુરારિ ભગવાન ભૂગ શાયિ વન્દુ. ૭  
 મૃત્યુજય મૃડ મદાપલ મન્થમારિ, મુકુદ મત્સ મધુસૂદન મુષ્ટિકારિ;  
 મદાકિની ધરમદેશ, મૃગાક ધારિ વન્દુ. ૮  
 વૈકુંઠ વિંભુ વિભુ વામન વાસુદેવ, ત્રિલોચનેશ ત્રપલધ્વજ વામદેવ;  
 ત્રિભુ વરેશ વીર વિદ્યુત વૈભુ ધારિ વન્દુ. ૯  
 ત્ર્યાલુગલીન શિવશ કરશલ પાણિ, શૌરિ શ્રીકાન્ત શુકલામ્બરશારંગપાણી  
 શભુ શ્રીકૃષ્ણ શિનિક ધર સર્પ દારિ વન્દુ. ૧૦

એ દિનનાં છે ધર ૨૨ સઘળાં, એ દિન અહીં રહેવાનું છે,  
 એ દિનનાં છે સગા સળાંખાં, એ દિન મુખ લેવાનું છે;  
 એ દિનનો છે પખી મેળો અંતે ઉડી જવાનું છે,  
 લોકો જેને દુનીઆ કહે તે, એક મુસાફરખાનું છે.  
 ( બુદ્ધદેવ. )

હાથ જોડીને વીનવું, શ્રીહરિ થાઓ પ્રસન્ન;  
 ધર્મ સનાતનમાં તમે, કરજો દૃઢ મુજ મન. ૧  
 કાયા, વાણી મન મુજ, નિર્મળ રહો સદાય;  
 ઉદય કરો સદ્બુદ્ધિ કે, બુદ્ધમાં નહી ભમાય. ૨  
 ધર્મ તણા ઉપદેશ સહુ, પ્રેમે નિત્ય પમાય;  
 એવું મુજ જીવન હજો, એજ જાયું જગરાય. ૩  
 જો જામે નિશ દિન બસે, તો તામે પરવિણ;  
 સરિતા ગજકું લે ચઢી, ઉધ ચલાવે મીન. ૪

(૩૩)

(ભગવત સ્મરણ ધુનો.)

- ૧ હરે રામ હરે રામ રામ રામ હરે હરે,  
હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે.
- ૨ જય શ્રી હરિ સચ્ચિદાનંદ જય શ્રી સદગુરૂ પરમાનંદ  
વિશ્વનાથ વિશ્વશ્વર સ્વામી, વિશ્વભર પ્રભુ અન્તર્યામી
- ૪ જય શ્રી સદગુરૂ સ્વામી, જય શ્રી પ્રભુ અન્તર્યામી.
- ૫ જય જય રામચંદ્ર રઘુવીર, સીતા રામચંદ્ર રઘુવીર.
- ૬ જય જય ગોવર્ધનધારી, મુકુદ માધવ મિરિચારી.
- ૭ શ્રી રામચંદ્ર રઘુવીર, જય જય રામચંદ્ર રઘુવીર.
- ૮ રામકૃષ્ણ ગોવિંદ, જય જય હરિ કૃષ્ણ ગેઘવિન્દ.
- ૯ જય જય સદાશિવ સદગુરૂ, જય જય પરતત્ત્વ સદગુરૂ  
જય જય પરતત્ત્વ સદગુરૂ, જય જય ચિદાનંદ સદગુરૂ
- ૧૦ જય જય ચિદાનંદ સદગુરૂ, જય જય નારાયણ સદગુરૂ
- ૧૧ જય જય નારાયણ સદગુરૂ, જય જય રામચંદ્ર, સદગુરૂ
- ૧૨ હરે શિવ હરે શિવ, શિવ શિવ હરે હરે,  
હરે શંભો હરે શંભો, શંભો શંભો હરે હરે.
- ૧૩ હરે વિષ્ણુ હરે વિષ્ણુ, વિષ્ણુ વિષ્ણુ હરે હરે,  
હરે દેવ હરે દેવ, દેવ દેવ હરે હરે;
- ૧૪ જય જય જગન્નાથ સદગુરૂ, જય જય પ્રભુદેવ સદગુરૂ
- ૧૫ જય જય પ્રભુદેવ સદગુરૂ, જય જય શિવશંકર સદગુરૂ
- ૧૬ પરંપ્રભ સદગુરૂ શ્રીહરિ પરંપ્રભ સદગુરૂ

(૩૨)

- ૧૭ નારાયણ સહગુરૂ શ્રીહરિ નારાયણ સહગુરૂ.  
 ૧૮ હરે કૃષ્ણ ગોવીંદ જયજય હરે કૃષ્ણ ગોવીંદ,  
 શયે કૃષ્ણ ગોવીંદ જયજય રામ કૃષ્ણ ગોવીંદ.  
 ૧૯ અખંડાનંદ અદ્વૈત છે પ્રભુ અખંડાનંદ અદ્વૈત.  
 ૨૦ દેવ નિરંજન સહગુરૂ સ્વ.મી, સદા સમરીએ અંતર્યામી.  
 ૨૧ એક અખડીન અજઅવિનાશી, સતચિત આનંદ પ્રહ્લા પ્રકાશી.  
 ૨૨ રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ પતિત પાવનસીતારામ.  
 ૨૩ નિત્ય ભજુ હું સીનાપતિ, જેથી થાય અખંડ સહગતિ.  
 ૨૪ પ્રભુ ભજવામાં છે કંઠ્યાણુ, ખંધન તોડી પામે નિર્વાણુ

શ્લોકાર્જુન પ્રવક્તામી, યદુક્તાં ગ્રંથ કોટિભિ-  
 પ્રજ સત્યં જગન્મિથ્યા, ભવો પ્રહૈવ ના પર:

પુરાણકો પાર નહીં, વેદનકો અંત નહિ,  
 વાણી તો અપાર કહો, કહાં ચિત્ત દીભએ;  
 લાખનકી એક કહું, કરોડકી એક કહું,  
 સખહું મેં સાર એક, રામ નામ લીભએ.

જનન્યા મિત્ર પંતો માં ચે જના: પુર્વપાસતે ।

તેષાં નિત્યામિયુક્તાનાં યોગક્ષેમ વદાન્મહમ્ ॥

ૐ શાન્તિ, શાન્તિ, શાન્તિ: ॥

## બોધ વચન.

### જ્ઞાની થવા કરતાં સહાયરણી થાઓ.

૧ માણસ માનને કુદરતી રીતે જાન મેળવવાની ઇચ્છા થાય છે પણ જે માણસ પ્રભુથી દૂરતો નથી તેને જાન શા બપવું છે?

૨ પોતાની વિદ્યાથી ગર્વિષ્ઠ થયેલા પડિત કરતા અધર્મનિષ્ઠ આ માન્ય મનુષ્યને પરમેશ્વર વધારે ચહાય છે પોતાના આત્માનું ક'યાળ બુદ્ધિ જામને જે માત્ર ઐહિકવિગ્રાજ શામેલ તે અવગેરે તે મેગયો છે

૩ જે આત્માને આજાપે છે તેનો અલકાર ટળી જાય છે અને બીજા માણસો પોતાના મૃતિ કરે તે। તે કદી રાજ થતો નથી

૪ જો કોઈને આ દુનિયાની બધા બાબતોનું જાન હોય પણ જો તે સહાયરણી ન હોય તો શું પ્રભુ તેના ઉપર પ્રસન્ન થશે? તે આપણા કર્મ બાળી જુએ છે આપણે શું શું જાલીએ છીએ તેના બાળી નહિ

૫ ઐહિક વસ્તુઓનું જાન મેળવવાની અપરિમિત તૃણા જેમ, અને તેમ આછી કર્મી જંત્રએ, કાગળ કે તનાથી ઘણા જુગાડા થાય છે તથા મન ભ્રમિત થાય છે

૬ પડિતો ઘણીવાર પોતાના જ્ઞાનનો આડખર કરવા નિમુદ્ર થાય છે અને બીજા માણસો તેમની મુદ્દિના વખાણ કરે તે સાબળી તેમના આત્મા ઘણો પ્રસન્ન થાય છે

૭ એવા ઘણા પ્રકારના જ્ઞાન છે કે જેનું જાન આત્માના જન માટે ઉપયોગી નથી તેથી એવા બીજા દરજ્જાના ઉપયોગીના વસ્તુ નારી વસ્તુ પાટળ લક્ષ આપી નથી અગત્યનું કાર્ય જે મોક્ષપ્રાપ્તિ છે તેના તરફ જે દુર્લક્ષ આપે તેને સુખ ગણવા જોઈએ.

૮ ઘણા શત્રોથી આત્માની તૃપ્તિ સમતી નથી પણ પાંચ જન નથી મન સ્થિર થાય છે અને શુદ્ધ અવ કરણથી પ્રભુ મુક્તિ જતાં થોમતા આવે છે

- જો તમારા જ્ઞાનના વિસ્તાર સાથે તમારી સાધુતા વધશે તો વધારે જ્ઞાન અને શક્તિ ખરા નિર્જુન પર આવવામા સહા નહિ થતા અતગમ્ય નાખશે

૧૦ બીજા તમારી શક્તિ કે નિપુણતાની સ્તુતિ કરે એમ કનિઃ પદ્મે તમારા પોતાના જ્ઞાન તરફજ તમે ગુપ્ત શૂન્યો

૧૧ ત્યારે તમને એમ લાગે કે તમારું જ્ઞાન ધાર્મ્ય બોહોળ અને તમે ઘણી બાબતો વિષે માહિતી ધરાવા છો ત્યારે યાદ રાખો તમે જાણો છો તેના કરતા હજી તમે નથી જાણતા એવી બાબતો ધણી

૧૨ તમારા જ્ઞાન માટે અગર થવાને બદલે હજી અજ્ઞાન કે એવી નવા રામો

૧૩ તમારા કરતા વધારે વિદ્વાન અને શાસ્ત્રાને વધારે સારી નિષ્કામતાથી પ્રેર્યા કે એમ જાણતા હતા તો માટે લોકમા પ્રસાદ નિવૃત્તાની કથા તુલના રાખવી જોઈએ?

૧૪ જો તમારે સાચું અને લાભકારક જ્ઞાન મેળવવું હોય તો અપ્રમિદ્ધ રહેવામાજ સતોજ માનજો

૧૫ પોતાના બુદ્ધિ, શક્તિ કલ્યાણિ વિશે નમ અભિપ્રાય બાધવો નહીં ખરેખરી આત્મ શિક્ષા છે અને સાથી અગત્યનો પાઠ એજ જીવનાર્થ છે પોતાને માટે નનૃતા અને બીજાને માટે ઘણું સન્માન એજ હતાપણ છે અને પરિપુર્ણતાનું એક નિન્દ છે

૧૬ જો તમારી નજરમા કોઈ પાપાયગ્યુ કરું હોય તો તેથી દૂર તમે તેના કરતા વધારે ગુદ્ધ છો એવા અડકાર મનમા કદી બારવા નહિ કમકે પ્રચુન અડકાર પ્રિય નથી

૧૭ આપણે દરેકને માટે નીતિના માર્ગપટ્ટી લથડી પડવાના નભવ છે પણ બીજા કરતા આપણે માટે તે વધારે બનવા જેવું છે એવું મનમા રાખી જગત રહેવું. (નર્મદાશંકર બાળાશંકર)

